

شناسه	مقررات - دستور جلسه شماره (۱)	تاریخ	۱۴۰۰/۰۹/۲۹
عنوان	مشکلات سرمایه گذاران و مجریان طرح ها در اراضی مشاع زراعی در خصوص تغییر کاربری و ارائه سند شش دانگ مالکیت		
مرجع طرح	شوراهای گفت و گوی استان های مرکزی ، خراسان رضوی و کرمان		
شرح دستور	پس از اصلاحات ارضی و تغییر در شیوه مالکیت زمین های کشاورزی، این زمین ها از دست مالکان بزرگ خارج گردید و مجدداً به صورت خرده مالکی بین کشاورزان توزیع شد.^۱ حفظ باغ ها و اراضی زراعی و جلوگیری از تغییر کاربری آن ها، همواره یکی از دغدغه های مهم قانون گذاران بوده است. به گونه ای که پس از هجوم گسترده سودجویان برای از بین بردن باغ ها و تبدیل آن ها به اراضی مسکونی، قانون گذار در قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی مصوب ۱۳۸۵، تفکیک و افراز اراضی زراعی به قطعات کمتر از نصاب تعیین شده را ممنوع نمود. همچنین قانون گذار برای حفظ این اراضی در زمان استفاده از آن ها با تصویب قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغات مصوب ۱۳۷۴ و اصلاحی ۱۳۸۵ مصوب کرد که «به منظور حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها و تداوم و بهره وری آن ها از تاریخ تصویب این قانون تغییر کاربری اراضی و باغ ها در خارج از محدوده قانونی شهرها و شهرک ها جز در موارد ضروری ممنوع می باشد.» و برای تشخیص موارد ضروری هم کمیسیونی را در وزارت جهاد کشاورزی مأمور کرد تا با بررسی درخواست ها، برای تغییر کاربری های ضروری مجوز صادر کنند.^۲ بنابراین در بسیاری از این اراضی با توجه به قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی مصوب ۱۳۸۵، تفکیک و افراز به قطعات کمتر از نصاب تعیین شده ممنوع می باشد و این اراضی دارای نسخ زراعی و اسناد مشاع هستند. به علاوه اینکه هرگونه سرمایه گذاری در این اراضی با مجوز تغییر کاربری صادره از سوی کمیسیون تبصره (۱) ماده (۱) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها صورت می گیرد و طبق ضوابط وزارت جهاد کشاورزی، تفکیک و افراز آن صرفاً پس از اجرای طرح امکان پذیر خواهد بود.^۳ لیکن برای سرمایه گذاران و مجریان طرح ها در اراضی مشاع زراعی قبل از اجرای طرح، مشکلاتی در خصوص تغییر کاربری و ارائه سند شش دانگ مالکیت، تفکیک و افراز به شرح ذیل ایجاد شده است:		

^۱ اصلاحات ارضی که تغییرات اساسی در میزان و نحوه مالکیت اراضی به ویژه اراضی کشاورزی است در ایران قبل از انقلاب شروع شد و بدین ترتیب با تصویب قانون اصلاحات ارضی و سپس قوانین اصلاحی دیگر تغییراتی در شیوه مالکیت زمین های کشاورزی از دست مالکان بزرگ به خرده مالکی و توزیع مجدد آن بین کشاورزان انجام گرفت. پس از انقلاب سال ۱۳۵۷ روند اصلاحات ارضی به طور کلی دستخوش تغییر شد. شورای نگهبان جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۳ اجرای قوانین اصلاحات ارضی را مخالف با شریعت اسلام تشخیص داد و روند اصلاحات ارضی به طور کلی متوقف شد. هفت سال بعد، مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۷۰ ادامه روند اصلاحات ارضی را قانونی اعلام نمود و در نهایت در سال ۱۳۸۱، شورای اصلاحات ارضی مرکز تعیین تکلیف باغ های مشمول مواد ۲۷ و ۲۸ آیین نامه اصلاحات ارضی را نیز مشمول مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجاز دانسته و روند تعیین تکلیف امور باقی مانده اصلاحات ارضی از سر گرفته شد.

^۲ طبق ماده ۲ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها، تشخیص موارد ضروری تغییر کاربری اراضی زراعی و باغها در هر استان به عهده کمیسیونی مرکب از رئیس سازمان جهاد کشاورزی، مدیر امور اراضی، رئیس سازمان مسکن و شهرسازی، مدیرکل حفاظت محیط زیست آن استان و یک نفر نماینده استاندار می باشد که به ریاست سازمان جهاد کشاورزی تشکیل می گردد.

^۳ سازمان جهاد کشاورزی با صدور بخشنامه شماره ۵۳/۰۲۰/۲۹۹۲۱۳ مورخ ۱۳/۳/۱۳۹۶ اعلام نموده است که "تفکیک و افراز آن میزان از اراضی زراعی و باغها که کمیسیون تبصره (۱) ماده (۱) قانون حفظ کاربری اراضی با تغییر کاربری آن موافقت و صدور مجوز آن به مجری طرح صادر شده باشد، پس از بهره برداری به میزان مساحت مندرج در مجوز کمیسیون مذکور بلامانع است."

براساس آیین نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور مصوب ۱۳۷۸، طرح‌های توسعه شهری، ناحیه‌ای و منطقه‌ای و تغییرات آنها در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در وزارت راه و شهرسازی و متناظر آن در سطح استان ها در کارگروه امور زیربنایی و در قالب کمیسیونی تحت عنوان کمیسیون ماده ۵ بررسی می شوند.

وزارت راه و شهرسازی بخشنامه ای را به شماره ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ صادر و در بند (۴) آن اعلام نموده است که "پیرو بخشنامه شماره ۱۹۵۰۱/۳۰۰ مورخ ۹۵/۰۵/۳ به استناد مواد ۴۶، ۴۷ و ۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک، درخواست‌های تغییر کاربری یا موارد دیگر بدون ارائه سند شش دانگ مالکیت به نام متقاضی، قابل طرح در کمیسیون ماده ۵ و کارگروه امور زیربنایی و... نمی باشد، مگر اینکه احراز مالکیت آن در مراجع و محاکم قضایی تایید و تصدیق شده باشد. ضروری است ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها به عنوان دبیرخانه کمیسیون و کارگروه فوق الذکر در این موارد متقاضیان را برای دریافت سند رسمی به مراجع قانونی ذیربط هدایت نمایند."

بنابراین با توجه به بخشنامه وزارت راه و شهرسازی، زمانی تغییر کاربری در کمیسیون ماده ۵ و کارگروه امور زیربنایی مطرح می شود که اراضی زراعی دارای سند شش دانگ به نام متقاضی باشند، لیکن این موضوع باعث بروز تعارض و اختلاف شده است. بدین ترتیب که بخشنامه فوق توسط معاونت وزارت راه و شهرسازی صادر شده است، لیکن تصمیم گیری در مورد تغییر کاربری بر عهده کمیسیون تبصره (۱) ماده (۱) و زیر نظر وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد!

همچنین با توجه به اینکه اکثر زمین های زراعی دارای اسناد مشاع هستند، بخشنامه وزارت راه و شهرسازی سبب می شود تا طرح های دارای اسناد مشاع (اسناد مادر) در کارگروه امور زیربنایی و کمیسیون مربوطه مورد بررسی قرار نگیرند. در این ارتباط به منظور بررسی موضوع و حل مشکل، جلسه کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار (کمیته موضوع بند ب ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور) در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۶ تشکیل شد و جمع بندی جلسه با حضور و توافق نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی و وزارت راه و شهرسازی طی به شماره ۲۷/۱۱۵۶۳/ص مورخ ۹۹/۱۱/۲۱ به معاون شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی ارسال گردید، بدین ترتیب که مقرر شده بود این وزارتخانه بند (۴) بخشنامه ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ را مورد بازنگری و اصلاح قرار دهد، بدین ترتیب که "درخواست تغییر کاربری اراضی مشاع زراعی در کمیسیون ماده (۵) و کارگروه امور زیربنایی با افراز مالکیت محلی و تایید شورای محل مورد پذیرش قرار گیرد". لیکن علیرغم پیگیری های کتبی و شفاهی صورت گرفته از وزارتخانه، اقدامی از سوی ایشان صورت نپذیرفت و پاسخی به دبیرخانه کمیته واصل نشد. همچنین نمایندگان وزارت راه در جلسه دوم کارگروه که به منظور پیگیری این مصوبه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ برگزار گردید، حضور نیافتند.

۱. در حال حاضر انجام کار تولیدی و خدماتی در این اراضی مستلزم دریافت تغییر کاربری می باشد. تغییر کاربری بدین شکل است که سازمان جهاد کشاورزی استان ها پرونده متقاضی را تکمیل و جهت طرح در معاونت عمرانی استانداری به دبیرخانه مسکن و شهرسازی ارجاع می کنند، لیکن طبق بخشنامه داخلی معاونت راه و شهرسازی، پرونده هایی قابل طرح و بررسی در کارگروه امور زیربنایی هستند که دارای سند شش دانگ باشند. در نتیجه با این بخشنامه کلیه کارهای تولیدی، خدماتی و ایجاد در استان ها که دارای سند مشاع هستند پذیرفته نمی شوند. پرونده های تغییر کاربری بر رسیدگی های کارگروه امور زیربنایی مقدم می باشد و پذیرش درخواست از

ایرادات و مشکلات مطروحه

مجرای قانون حفظ کاربری برای اسناد مشاعی و حتی اجاره نامه های ۲۰ ساله زمین ممنوعیتی ندارد.
۲. طبق قوانین توسعه چهارم، پنجم و ششم، کاداستر و سنددار کردن زمین‌ها باید اجرا می شد که تاکنون اجرا نشده است و عدم وجود منابع لازم یکی از دلایل عدم اجرای این موضوع بوده است.

نظرات وزیر جهاد کشاورزی در مورد سنددار شدن اراضی کشاورزی - ۱۶ آذر ۱۴۰۰

سیدجواد ساداتی نژاد وزیر جهاد کشاورزی در نشست با مدیران سازمان‌های امور اراضی در استان‌ها با بیان اینکه محوری‌ترین برنامه وزارت جهاد کشاورزی در دولت سیزدهم، سنددار کردن اراضی کشاورزی است، افزود: باید تا پایان دولت سیزدهم جشن سنددار شدن تمام اراضی کشاورزی کشور را برگزار کنیم. سند، هویت و مالکیت کشاورز است و با این کار می‌توانیم از کاربری اراضی ملی حفاظت کنیم. ساداتی نژاد با بیان اینکه ارائه سند به کشاورز ایرانی به معنی صیانت از اراضی دولتی است، تصریح کرد: در بودجه سال ۱۴۰۱ سازمان امور اراضی کشور یک ردیف در آمد-هزینه خواهد داشت و تمام هزینه‌هایی که این سازمان متحمل شود، بازگشت داده خواهد شد. وزیر جهاد کشاورزی بر استفاده از فناوری در اراضی تاکید کرد و ادامه داد: اراضی ملی و کشاورزی با استفاده از ماهواره‌ها قابل بررسی هستند و پس از آن با کمک پهپادها می‌توانیم نواقص را برطرف کنیم. یگان حفاظت امور اراضی باید تجهیز شود و ما از هیچ حمایتی دریغ نخواهیم کرد.

ساداتی نژاد با بیان اینکه تفویض اختیارات به استان‌ها از اولویت‌های وزارت جهاد کشاورزی است، گفت: باید به استان‌ها اختیارات کامل بدهیم و در ستاد ناظر عملکرد آنها باشیم تا اهداف با سرعت بیشتری اجرا شود. وی افزود: برگزاری جشن سنددار شدن اراضی خرم دره در ۲۲ بهمن ماه امسال، آغاز کار است و این کار باید با سرعت در تمام کشور اجرایی شود که نیازمند عزم و تعهد جدی است. وزیر جهاد کشاورزی با اعلام حمایت از نیروهای سازمان امور اراضی در استان‌ها، خاطرنشان کرد: بدون تبعیض و توصیه کار خود را پیش ببرید و کار را به نفع مردم به اتمام برسانید. وی افزود: کشاورزی که ۳۰ سال است در اراضی ملی کشاورزی می‌کند، نیاز به سند تک برگ دارد؛ پس این اقدام را انجام دهید تا بتوانید از اراضی ملی در مقابل تغییر کاربری و خرد شدن جلوگیری کنید. ساداتی نژاد با اشاره به اینکه سنددار شدن و عدم مجوز به تقسیم اراضی از خرد شدن زمین جلوگیری می‌کند، تصریح کرد: ما می‌توانیم با ارائه تسهیلات و بسته‌های تشویقی مانند تخصیص کود، بذر و سم رایگان به مدت سه تا ۵ سال و ایجاد تعاونی‌های محلی، مالکان اراضی خرد را به تجمیع و تشکیل کشت صنعت‌ها ترغیب کنیم که این اقدام به ارتقا بخش و امنیت غذایی منجر می‌شود. وزیر جهاد کشاورزی در پایان گفت: صدور سند برای اراضی کشاورزی یکی از معیارهای اصلی وزارت جهاد کشاورزی برای ارزیابی رؤسای سازمان‌ها خواهد بود.

۳. یکی از موانع جدی در توسعه روستاها در ارزیابی‌های صورت گرفته، عدم تزریق منابع بانکی و سرمایه است. آب، برق و گاز به روستاها داده شده است ولی سرمایه‌گذاری انجام نمی‌شود که آن هم ناشی از وثائق است. گرفتن تسهیلات با اسناد تفکیکی امکان پذیر است و حتی در اینگونه اسناد هم علی‌رغم تاکید قانون بهره‌وری کشاورزی، بانک‌ها آمادگی اعطای تسهیلات را ندارند. به طور مثال در خراسان رضوی حدود ۶۰ درصد از زمین‌های زراعی و مناظر روستایی فاقد سند هستند، ۲۰ درصد دارای سند تفکیکی و ۲۰ درصد هم دارای سند مشاعی هستند. در استان مرکزی ۱۱۴۸ روستا وجود دارد که تمامی آن‌ها با مشکل مالکیت و نداشتن سند تفکیکی مواجه هستند.

جلسه اول: مشکل سرمایه‌گذاران و مجریان طرح‌ها در اراضی مشاع زراعی در خصوص تغییر کاربری و ارائه سند شش دانگ مالکیت در جلسه کارگروه تخصصی در تاریخ ۹۹/۱۱/۰۶ و با حضور نمایندگان اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، شورای گفت و گوی

جمع‌بندی
جلسات

کارشناسی

دولت و بخش خصوصی استان مرکزی، اتاق بازرگانی مشهد، خانه کشاورز استان مرکزی، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، استانداری استان مرکزی، استانداری استان تهران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان امور اراضی، وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بررسی گردید و با توجه به مباحث مطروحه مقرر شد "معاونت شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی بند (۴) بخشنامه شماره ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ را مورد بازنگری و اصلاح قرار دهد به نحوی که درخواست تغییر کاربری اراضی مشاع زراعی در کمیسیون ماده (۵) و کارگروه امور زیربنایی با افزایش مالکیت محلی و تایید شورای محل مورد پذیرش قرار گیرد." **اهم نظرات ارائه شده در این جلسه به شرح ذیل است:**

سازمان امور اراضی کشور

صفر نیازی، نماینده سازمان امور اراضی کشور اظهار داشت متأسفانه در کشور آمایش سرزمینی جهت توسعه شهری، روستایی و صنایع وجود ندارد و این بزرگترین معضل در کشور می باشد. وی افزود ۸۰ درصد کل اراضی در کشور پس از اصلاحات اراضی به صورت مشاع بوده و دارای اسناد مشاعی هستند. بنابراین با وجود قوانینی از جمله قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی، وزارت جهاد کشاورزی پذیرفت که در ارتباط با توسعه بخش کشاورزی، گلخانه ها، گاوداری ها، مرغداری ها و... سند مالکیت دریافت نکنند، ولی رای وحدت رویه ای از دیوان عدالت اداری صادر شد که دستورالعمل مربوط به آن را باطل کرد. همچنین از نظر وزارت جهاد کشاورزی برای بررسی تغییر کاربری زمانی که حدود اربعه زمین مشخص و صورتجلسه تنظیم شود و افزایش محلی صورت گیرد، پذیرش اسناد مشاعی بلامانع است. نیازی در ادامه افزود که تفاهمی بین وزارت جهاد کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک صورت گرفته است که قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی از سال ۹۵ به بعد اجرا گردد تا بتوان اراضی قبل از تصویب این قانون را افزایش نمود تا برای آن ها سند مالکیت صادر شود. البته این تفاهم به هیأت دولت جهت تصویب ارسال شده است که پس از گذراندن مراحل قانونی اجرا شود.

وزارت راه و شهرسازی

محمد سرلک، نماینده وزارت راه و شهرسازی بیان نمود قبل از طرح موضوع در کارگروه امور زیربنایی به ریاست استاندار، می بایستی وظایف دبیرخانه ای که بر عهده سازمان راه و شهرسازی است انجام شود. نکته بعدی این است که می بایستی مالکیت برای بررسی طرح ها احراز شود تا از مشکلات بعدی آن جلوگیری به عمل آید. بنابراین در جایی که امکان ارائه سند شش دانگ به نام متقاضی وجود ندارد، مالکیت باید در محاکم قضائی تایید شود و یا تمامی مالکین در سند مشاع در دفترخانه اسناد رسمی آن را تایید کنند تا مورد پذیرش دبیرخانه کارگروه امور زیربنایی قرار گیرد. وی اظهار داشت در سال های قبل نیز بخشنامه مشابه بخشنامه مورد بحث صادر شده و به همین موضوع اشاره دارد ولی در برخی از استان ها اجرا نشده است. سرلک در ادامه گفت وزارت راه و شهرسازی جهت حل مشکل سرمایه گذاران پیشنهاد های ارائه شده در این جلسه را مجدداً بررسی خواهد کرد تا در صورت امکان بخشنامه مذکور مورد بازنگری قرار گیرد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

سعادتیان، نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اظهار داشت اگر بعد از اصلاحات اراضی مواد ۱۳۲ تا ۱۴۵ قانون ثبت و قانون حدنگار اجرا می شد و زارعین و کشاورزان اقدام به دریافت اسناد مالکیت می نمودند، اکنون مشکلاتی نظیر قطعه قطعه شدن زمین ها و دعاوی و اختلافات مالکین در مراجع قضایی وجود نداشت. وی در ادامه افزود سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به عنوان متولی تثبیت

مالکیت، سند مالکیت مردم را در بخش کشاورزی و بخش های دیگر صادر کند و این کار را برای سرمایه گذاران بدون نوبت انجام دهد. وی در ادامه گفت سازمان ثبت در سال آینده آمادگی کامل دارد تا کاداستر را در کل عرصه های کشاورزی اجرا نماید. نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای حل مشکل سرمایه گذاران در اراضی زراعی پیشنهاد داد وزارت جهاد کشاورزی در زمان تغییر کاربری سرمایه گذار را جهت دریافت سند مالکیت و تفکیک و افزای به اداره ثبت اسناد و املاک معرفی نماید. در پایان این جلسه طبق توافق نمایندگان حاضر در جلسه مقرر شد وزارت راه و شهرسازی بند (۴) بخشنامه ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ را مورد بازنگری و اصلاح قرار دهد، بدین ترتیب که "درخواست تغییر کاربری اراضی مشاع زراعی در کمیسیون ماده (۵) و کارگروه امور زیربنایی با افزای مالکیت محلی و تایید شورای محل مورد پذیرش قرار گیرد". جلسه دوم: با توجه به عدم اجرای توافق انجام شده در جلسه قبل از سوی وزارت راه و شهرسازی، مجدداً نشست کارگروه تخصصی در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ با موضوع "پیگیری مصوبه کارگروه مورخ ۹۹/۱۱/۶ با موضوع مشکل سرمایه گذاران و مجریان طرح ها در اراضی مشاع زراعی در خصوص تغییر کاربری و ارائه سند شش دانگ مالکیت" با حضور نمایندگان اتاق ایران، اتاق اصناف، اتاق تعاون، معاونت حقوقی ریاست جمهوری، قوه قضائیه، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان امور اراضی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی و شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی و مرکزی به صورت حضوری و برخط برگزار شد. در این جلسه با توجه به عدم حضور نمایندگان وزارت راه و شهرسازی و همچنین عدم اجرای توافق قبلی با ایشان مبنی بر اصلاح بخشنامه ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰، مقرر شد تا موضوع جهت تصمیم گیری و حل اختلاف رویه های وزارت جهاد کشاورزی و وزارت راه و شهرسازی در خصوص تغییر کاربری و ارائه سند شش دانگ در صحن اصلی جلسه شورای گفت و گو مطرح گردد.	
مصوبه جلسه اول کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مبنی بر درخواست اصلاح بخشنامه ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ به معاون شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی و دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران طی نامه شماره ۲۷/۱۱۵۶۳/ص مورخ ۹۹/۱۱/۲۱ ارسال گردید؛ لیکن علیرغم پیگیری های کتبی و شفاهی صورت گرفته از وزارت راه و شهرسازی، پاسخی به دبیرخانه کمیته واصل نشده است. همچنین نمایندگان وزارت راه و شهرسازی در جلسه دوم کارگروه که به منظور پیگیری این مصوبه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ برگزار گردید، حضور نیافتند.	اقدامات پس از جلسات کارگروه و نتایج آن
تا زمان سنددار شدن کلیه اراضی زراعی و امکان ارائه اسناد به صورت تفکیکی و شش دانگ مالکیت، وزارت راه و شهرسازی بند (۴) بخشنامه شماره ۱۷۶۰۹۱/۳۰۰ مورخ ۹۸/۱۱/۳۰ را ظرف مدت ۲ هفته با مشارکت نمایندگان اتاقها و تشکل های بخش خصوصی مرتبط مورد بازنگری و اصلاح قرار دهد، به نحوی که درخواست تغییر کاربری اراضی مشاع زراعی در کمیسیون ماده (۵) و کارگروه امور زیربنایی با افزای مالکیت محلی و تایید شورای محل مورد پذیرش قرار گیرد.	پیشنهاد دبیرخانه
- نامه شماره ۹۹/۲۶۹۲/ص مورخ ۹۹/۱۰/۱۶ اتاق بازرگانی خراسان رضوی - گزارش چهل و هشتمین نشست شورای گفت و گوی استان مرکزی - نامه شماره ۱۴۰۰/۱۳۰/۱۵۴۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۷ شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی کرمان	فهرست مدارک پشتوانه